

*А. Красьова,
курсант,
Н. Осадчук,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова*

СКОРОЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ВІЙСЬКОВОЇ СФЕРИ

У сучасному світі вивчення англійської мови стає не лише актом культурної адаптації, але й стратегічним кроком для військового співробітництва. Зокрема, у військовій сфері поширене використання скорочень словникових одиниць, що є невід'ємною частиною професійного лексикону. Скорочення – це такий спосіб словотвору, сутність якого полягає у відсіканні частини основи, що або збігається зі словом, або становить собою словосполучення, об'єднане загальним змістом [3, с. 25]. В. Борисов, на нашу думку, дає найбільш повне та точне визначення: «Скорочення – це одиниця усного чи письмового мовлення, створена з окремих (не всіх) елементів звукової чи графічної оболонки деякої розгорнутої форми (слова чи словосполучення), з якою ця одиниця знаходиться в лексико-семантичному зв'язку. При утворенні скорочення можуть використовуватись окремі звуки (літери), групи звуків («уламки морфем») і цільнооформлені компоненти в різних комбінаціях [1, с. 100]». Наприклад:

arty (artillery) – артилерія

SIGINT (Signals intelligence) – радіоелектронна розвідка

Air Res (air reserve) – повітряний резерв

ACMG (air combat and mobility group) – повітряна бойова та мобільна група

AVO (air vehicle operator) – оператор повітряного судна

ITC (Infantry Training Centre) – піхотний навчальний центр

Закономірності утворення скорочень нерозривно пов'язані з устроєм конкретної мови та її розвитком як суспільного явища. Важливою формальною ознакою скорочень є їх фонетичний чи графічний мотивований зв'язок із нескороченою формою, оскільки він (зв'язок) слугує об'єктивним критерієм ідентифікації скорочень» [1, с. 100].

Сьогодні традиційно типи скорочень поділяють на лексичні й графічні. Графічні скорочення є засобом економії письмового простору (в інтернет-спілкуванні, заголовках газет, тощо). Вони також вживаються на позначення мір і величин ((kg, km, mph). Графічні скорочення, уживані на письмі, в усному мовленні замінюються повною формою слова чи словосполучення; лексичні ж скорочення функціонують як у письмовій формі, так і в усній [2].

Лексичні скорочення включають усічені слова (clipped words) та аббревіатури/акроніми (abbreviations/acronyms). Скорочують будь-яку частину слова незалежно від морфемних границь.

Абревіатури – складноскорочені слова, утворені з перших літер або з інших частин слів, що входять до складу назви чи поняття. Вживаються вони в усній і писемній мові [3, с. 31]. Основним завданням створення абревіатури постає економія мовних засобів. Вимова абревіатури звучить коротше за часом приблизно в п'ять разів ніж відповідне їй поняття, а при написанні така економія ще більше вагома [4, с. 33].

Абревіатури розподіляють на звуковербальні абревіатури й акроніми. Акронім – скорочення, фонетична структура якого збігається з фонетичною структурою загальноживаних слів. Для утворення акронімів використовують частини слів, що входять до складу початкових термінологічних слів або корелят [4, с. 24].

Абревіатура – це будь-яке скорочення слова, зокрема шляхом усічення основи; акронім – це стійке скорочення, утворене лише з початкових букв, що читається як самостійне слово (не за назвами літер алфавіта). Наприклад: NSA (National Security Agency), ІТС – (Infantry Training Centre) – читаємо літери так само як називаємо у алфавіті (це абревіатури); NASA (National Aeronautics and Space Agency), SEAL (Sea, Air, and Land), RADAR (radio detection and ranging) – читаємо як звичайні слова (це акроніми).

Абревіатури та акроніми дозволяють швидко та ефективно обмінюватися інформацією, встановлювати чіткі та однозначні комунікаційні зв'язки між військовими підрозділами з різних країн, а також забезпечувати безпеку та координацію військових операцій. Тому розуміння та вміння користуватися цими скороченнями є важливим елементом професійної підготовки будь-якого військового фахівця.

Військовослужбовці ЗСУ вимушені в складних умовах та в стислі терміни покращувати володіння англійською мовою з метою участі у навчаннях, опануванні сучасними іноземними зразками озброєння, розуміння картини військово–політичної ситуації в країнах–партнерах. Навіть особовий склад, який знає англійську мову, на практиці постає перед проблемою нерозуміння спеціальних абревіатур та скорочень. Переклавши скорочення невірно, можна втратити можливість правильно зрозуміти іноземного колегу.

Англійські скорочення військової сфери класифікуємо за типами:

1. Скорочення для письмової комунікації. Такі скорочення використовуються на письмі, але вимовляються як цілі слова. Наприклад:

Bde (brigade) – бригада

Pl (platoon) – взвод

Lt (lieutenant) – лейтенант

Bdr (bombardier) – бомбардир

Obs (observation) – спостереження

Avn (aviation) – авіація

2. Скорочення – частина слова (як пишуться, так і вимовляються). Такі скорочення переважно є неформальними варіантами довгих слів, які

використовуються для швидкості та зручності комунікації (військовий сленг).

Наприклад:

Recce/recon (reconnaissance) – розвідка

Intel (intelligence) – розвідка

Camo (camouflage) – маскування

Ammo (ammunition) – боеприпаси

Comms (communications) – зв'язок

SATCOM (satellite communications) – супутниковий зв'язок

SIGINT (Signals intelligence) – радіоелектронна розвідка

3. Скорочення за першою літерою. Наприклад:

MRE (meal ready to eat) – сухий пайок

GMG (grenade machine gun) – гранатомет

AD (air defence) – протиповітряна оборона

GPMG (general purpose machine gun) – кулемет

IED (improvised explosive device) – саморобний вибуховий пристрій

ITC (Infantry Training Centre) – піхотний навчальний центр

LF (live fire) – стрільби

LFTT (live fire tactical training) – тактичні навчання під час стрільб

LMG (light machine gun) – легкий кулемет

MF (mine field) – мінне поле

MST (mission specific training) – тренування за комплексними сценаріями

Отже, скорочення в англійській мові військового спрямування набули швидкого розвитку завдяки оперативності їх створення, економності. Скорочення суттєво збільшують обсяг інформації без збільшення об'єму. Водночас вони полегшують запам'ятовування довгих назв і їх уживання без розгортання й детального пояснення. Передбачається продовження наукового дослідження англійських скорочень, абревіатур та акронімів, що вживаються у військовій сфері.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Борисов В. В. Аббревиация и акронимия. Военные и научно-технические сокращения в иностранных языках. Москва, 1972.
2. Crystal D. An Encyclopaedic Dictionary of Languages, 1994.
3. Marchand H. The Categories and Types of Present Day English Word-Formation / H. Marchand. – Wiesbaden : Otto Harrassowitz, 1969. – 379 p.].
4. Zmarzer W. Teoretyczne podstawy terminologii / W. Zmarzer – Warszawa : WLSiFW, 2001.